

ارزیابی روزنامه‌های اینترنتی آسیا

نویسنده: چارلز دبلیو الیوت (Charles W. Elliot)

ترجمه: حسن نورائی بیدخت

مؤسسه خبری در فاصله زمانی اوت ۱۹۹۶ تا اوت ۱۹۹۷ انتشار نسخه‌های الکترونیک روزنامه‌های خود را متوقف کردند) و از لحاظ سوددهی نیز نارسایی‌هایی در کار بوده است (مهیر یادآور می‌شود که در بازاری که بیش از یک سوم تمام روزنامه‌های اینترنتی آن انتظار سوددهی در سال جاری ندارند، مسائل بسیاری از نظر قابلیت زیست آنها در درازمدت وجود دارد) ولی افزایش این روزنامه‌ها از ۲۰ درصد سال ۱۹۹۴ به حدود ۵۰ هزار تا سه ماهه سوم سال ۱۹۹۸ فوق‌العاده چشمگیر است (مهیر، ۱۹۹۸).

اگر چه رشد این روزنامه‌ها در امریکا خارق‌العاده است اما توسعه آنها در خارج از امریکا نیز کاملاً چشمگیر است. به گزارش مهیر، ۴۳ درصد تمام روزنامه‌های اینترنتی در خارج از

تعداد روزنامه‌های اینترنتی با سرعت غیرمنتظره‌ای روبه افزایش است (پاولیک، Pavlik، ۱۹۹۸، صفحه ۷۰). در گزارشی که در سال ۱۹۹۶ انتشار یافت، هارپر Harper اعلام کرد ۷۷ درصد تمام روزنامه‌ها و مجلات قصد دارند یک نسخه الکترونیک نیز منتشر کنند (هارپر، ۱۹۹۶، ص ۲). یک سال بعد مهیر (Meyer، ۱۹۹۷) گزارش داد که گسترش پیش‌بینی نشده در سطح بین‌المللی و در بازارهای کوچک‌تر ایالات متحده امریکا موجب شده است که شمار روزنامه‌های انتشار یافته از طریق اینترنت به ۳۶۲۲ برسد که تقریباً ۸۰ درصد بیش از آن چیزی است که بسیاری از کارشناسان پیش‌بینی کرده بودند. نسخه روزآمد شده گزارش سال ۱۹۹۷ که در آن آمار و ارقام مربوط به سپتامبر ۱۹۹۸ قید شده بود، نشان داد که شمار روزنامه‌های اینترنتی به ۴۹۲۵ رسیده است. اگرچه فرسایشی نیز در این زمینه وجود داشته است. (حدود یکصد

اشاره

با توجه به رشد سریع روزنامه‌های اینترنتی در آسیا، درک این که این نوع تازه انتشار خبر، چه شکلی به خود می‌گیرد و این که توانش یا پتانسیل این کانال ارتباطی جدید تا چه اندازه‌ای است، از اهمیت خاصی برخوردار است. در این گزارش تحقیقاتی، نظریه «غنای رسانه» به عنوان چارچوبی برای ارزیابی شیوه انتشار خبر، در ۱۶ روزنامه اینترنتی مختلف به کار گرفته شده است و چگونگی عملکرد این مطبوعات اینترنتی در بهره‌گیری از فرصت‌های ذاتی موجود در کارهای ارتباطی کامپیوتری در روند ارائه خبر، مورد استفاده قرار گرفته است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که در روزنامه‌های اینترنتی سرتاسر آسیا که در تأمین اخبار روزانه اینترنتی، از دستگاه‌های مختلف استفاده می‌کنند، تنوع بسیاری دیده می‌شود. ولی به‌طور کلی، گرایش روزنامه‌های اینترنتی در آسیا به این است که بیشتر نمونه‌های الکترونیک روزنامه‌های چاپی موجود باشند تا ابزار کاملاً متفاوتی از ارائه خبر. چارلز دبلیو الیوت

BREAKING NEWS
 Nine Tamil students killed in bomb blast

TOP STORIES
 Union minister Jaganmohan Reddy has tendered his resignation on Saturday evening. Speaking from Pune, he said there were several reasons for his decision, one among them being 'the attorney general'. Mr. Jaganmohan did not elaborate.

Thackeray drops out of race in a whimper
 NEW DELHI: BJP leader and the former chief minister of Maharashtra has tendered his resignation to the Union government over the likely arrest and prosecution of Shri. Sanjay Suprasitkar in the Thackeray case.

I will abide by the law: Sona chief
 NEW DELHI: Shiv Sena supremo Bal Thackeray on Saturday said he would abide by the law and the decision of the court. He also ruled out the possibility of his party seceding from the Va. party government.

India, China to speed up border demarcation
 NEW DELHI: India and China on Saturday agreed to expedite demarcation of their land border that remains disputed since their 1957 war. A beginning has to be made to speed up the pace of negotiations with India on the demarcation of the line of actual control, says Chinese Foreign Minister Tang Jiaxuan in a statement.

General wealth linked to search-fraud
 BANGALORE: The income tax department has found "suspicious evidence" that the wealth measured in the nationwide sweep on leading politicians, administrators and bosses had a direct link with search-fraud. Union minister of state for finance revenues, V. Chandrababu Naidu had been on Saturday.

Sharif sentenced to 14 years in prison
 ATTOCK, PAKISTAN: An anti-corruption judge on Saturday sentenced former Pakistani Prime Minister Nawaz Sharif on Saturday to 14 years in jail on a charge of falsification and disqualification him from politics for 14 years.

Digvijai Gambhir to premiere in Berlin
 MUMBAI: If M. F. Husain's controversial 'Gain Cultural' art public screenings on a national level, it's because he plans to undertake his globally anti-modernist cultural events. Cross-Supremacy and his two-hour exhibition ode to Mahatma Gandhi will be premiered in Berlin's film museum under the auspices of the Fine Art, Resource Centre. The event is scheduled to be inaugurated by minister Zubin Mehta.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

Police investigate 'Virus'
 NEW DELHI: Police are investigating a 'virus' that has been spreading in the country. The virus is said to be a new type of computer virus that has been spreading in the country.

امریکا قرار دارند و این در حالی است که این میزان در سال قبل از آن، فقط ۲۹ درصد بود. تعداد روزنامه‌های اینترنتی غیرامریکایی در سال ۱۹۹۷ به ۱۵۶۳ رسید (مهیر ۱۹۹۸). در خارج از امریکا، بیشترین تعداد روزنامه‌های الکترونیک به اروپا تعلق دارد ۷۲۸ مورد به دنبال آن به ترتیب آسیا ۲۳۳، امریکای جنوبی ۱۶۱، استرالیا و جزایر اقیانوس آرام ۶۴ و افریقا ۵۳ قرار می‌گیرند.

این شیوه تازه ارسال خبر چیست که درست با همان سرعت کانال اینترنت که ارسال خبر به کمک آن انجام می‌گیرد، در حال رشد است؟

لی (نیل، ۱۹۸۸، ص ۳۵۳) در توصیف روزنامه اینترنتی می‌گوید: نشریه‌ای است قابل دسترس در شبکه جهانی وب World Wide Web که زبان Hyper Text Markup Language (HTML) و دیگر ابزارهای گرافیک کامپیوتری را برای ارائه متن و گرافیک شامل اطلاعات خبری را بر روی صفحه یک کامپیوتر نشان می‌دهد. یک روزنامه اینترنتی می‌تواند نسخه مجازی هم‌تای چاپی خود یا کاملاً شبیه آن باشد. برخی از روزنامه‌های اینترنتی فقط بروی اینترنت وجود دارند.

تحلیل‌گران روزنامه‌ای، روزنامه‌های اینترنتی را گام بعدی در یک پیوستار تکاملی می‌دانند (لپهام ۱۹۹۵). اگر چه کانالی که خبر را انتقال می‌دهد چالش‌ها و فرصت‌های مختلفی ایجاد می‌کند که این تکامل و تطور در ماهیت متغیر خبر آشکار می‌شود. در مورد خبر اینترنتی، این نه صرفاً به معنای قرارداد یک گزارش چاپی ۴۵ اینچی در سایت شبکه و افزودن حلقه‌های ارتباط به آن بلکه به معنای بررسی این است که این خبر چگونه می‌تواند از طریق تریبون‌های آزاد، نظرسنجی‌ها، امکانات پس‌زمینه‌ای ناشی از هماهنگ ساختن فایل‌های صوتی با متون خبر، به گزارش خبری تازه تبدیل

شود. اینها ممکن است به خاطر اهداف و مقاصد گوناگونی مورد استفاده قرار گیرند؛ اهدافی مانند نطق رادیویی هفتگی رئیس‌جمهور؛ مصاحبه‌های خبری، ارائه آهنگ‌هایی همراه با بررسی CD؛ بخش زنده مسابقات ورزشی مراکز آموزشی محلی؛ اظهارنظرها و تفسیرهای گزارشگران همراه با ارائه گزارش‌های کلی؛ مناظره‌ها و گفت‌وگوهای زنده‌ای که در آن شرکت‌کنندگان می‌توانند به جای تایپ پیام خود، عملاً گفت‌وگو کنند (لاسیکا Lasica ۱۹۹۹). فایل‌های ویدئویی را همچنین می‌توان برای ارائه اطلاعات تکمیلی که ممکن است درک رویداد خبری را از طریق مشاهده عملی آن افزایش دهد، به کار برد. با افزودن صدا و تصاویر متحرک، غنای روزنامه اینترنتی به مراتب بیشتر از روزنامه چاپی می‌شود.

ماهیت شخصی درک شده اطلاعات در روند ارتباطات، بُعد مهم دیگری از نظریه «غنای رسانه» به حساب می‌آید که در درک ماهیت «روزنامه اینترنتی» در تضاد با سایر رسانه‌ها مؤثر واقع می‌شود. معمولاً، رسانه‌های همگانی ماهیتاً قادر به برآوردن نیازهای تخصصی نیستند. اگرچه برخی رسانه‌ها از طریق تقسیم به واحدهای کوچک‌تر جهت پوشش دادن زمینه‌های تخصصی‌تر (مثلاً مجلات) توانسته‌اند دوام بیاورند، ولی هنوز قادر نیستند به تنهایی خواسته‌ها یا منافع جماعت کثیری را که از آنها استفاده می‌کنند، برآورده سازند. این امر در مورد روزنامه‌ها نیز مصداق دارد. اگر چه روزنامه‌های تخصصی ممکن است به ارائه اطلاعاتی درباره برنامه‌های سرگرم‌کننده یا ورزشی بپردازند اما نمی‌توانند روی انواع خاص سرگرمی یا یک تیم ورزشی مشخص یا یک ورزشکار تمرکز داشته باشند. محدود بودن این تلاش، ممکن است ماهیت کلی رسانه را آشکار کند. با وجود این در یک روزنامه اینترنتی، محدودیت‌هایی که از نظر فضا

از خاطر اکثر ناشران رفته است (لاپهام، ۱۹۹۵). به طور مثال، لی (۱۹۹۸)، ص ۳۶۱) دریافت که گرایش روزنامه‌های اینترنتی در ایالات متحده همچنان براین است که مبتنی بر متن باشند و این روزنامه‌ها از فن آوری موجود بهره کامل می‌گیرند. حال باید دید که وضعیت این روزنامه‌ها در سطح بین‌المللی چه شکلی دارد.

در این تحقیق، تلاش براین است که بسینیم روزنامه‌های اینترنتی در آسیا توانایی‌های ذاتی موجود در ارتباطات کامپیوتری را به کار می‌گیرند. از این لحاظ، هدف این تحقیق مشخص کردن این است که آیا روزنامه‌های اینترنتی آسیا از فرصت‌های ارائه شده توسط این رسانه جدید بهره می‌گیرند یا خیر. نظریه غنا یا پرباری رسانه به منظور مشخص نمودن این مسأله همراه با بعدها سرعت بالقوه پس خورند (فیدبک)، شمار و نوع کانال‌های حسی (علایم چندگانه)، ماهیت شخصی جریان اطلاعات، غنا و تنوع محتوای اطلاعاتی ارائه شده مورد استفاده قرار می‌گیرد.

شیوه

فهرستی از روزنامه‌های آسیا از سایت‌های مختلفی که شاخص روزنامه‌های اینترنتی را دارا می‌باشند، گرفته شده است. این روزنامه‌ها عبارتند از: <http://www.webwombat.com.au/intercom/newsprs/index.htm>, <http://pppp.net/links/news/>, <http://www.actualidad.com/>, and <http://ajr.newslink.org/news.html>.

از این فهرست، روزنامه‌های شانزده کشور مختلف آسیا برگزیده شد. این روزنامه‌ها براساس معیارهای متعدد انتخاب شدند. آنها نشریات روزانه برخوردار از شمارگان بالا، نسخه انگلیسی زبان، و یک (Uniform URL)

■ تحلیل‌گران روزنامه‌ای، روزنامه‌های اینترنتی را گام بعدی در یک پیوستار تکاملی می‌دانند.

■ ماهیت شخصی درک شده اطلاعات در روند ارتباطات، بُعد مهم دیگری از نظریه غنای رسانه به حساب می‌آید که در درک ماهیت روزنامه اینترنتی در تضاد با سایر رسانه‌ها مؤثر واقع می‌شود.

تلقی می‌کنند. یک مفسر رسانه‌ای می‌گوید: شخصی شدن اخبار هر قدر هم که روندی گند داشته باشد، سرنوشت محتوم رسانه‌های جدید است. روی آوردن به این رسانه‌های جدید به مراتب از چسبیدن به تفکر در حال زوال رسانه‌های همگانی بهتر است. (لاسیگا، ۱۹۹۸).

آخرین بعد غنای رسانه عبارت است از پرمایه بودن آن از لحاظ زبان کلامی و غیرکلامی. بازهم می‌بینیم که یک روزنامه اینترنتی به طور بالقوه از جهات بسیاری، بر روزنامه‌های سنتی، برتری دارد. در روزنامه‌های اینترنتی، قدرت یا پتانسیل استفاده از زبان کلامی بیشتر وجود دارد زیرا همان‌طور که پیش از این بیان شد، این روزنامه‌ها از لحاظ فضا، محدودیتی ندارند. «حفره اخبار» آن می‌تواند عملاً به یک «حفره سیاه» اطلاعات تبدیل شود و هر میزان اطلاعاتی که در حوزه نفوذ آن قرار داشته باشد، به درون خود بکشد. تنوع و عمق اطلاعات در روزنامه اینترنتی بیشتر است. ارتباط غیرکلامی تا اندازه محدودی در فایل‌های ویدئویی که می‌تواند متن‌های خبر را تکمیل کند، امکان‌پذیر است.

از این رو نظریه غنا یا پرباری رسانه، چارچوب منسجمی برای تحلیل روزنامه اینترنتی - به عنوان شکل واحدی از ارائه خبر - به دست می‌دهد. با این حال با توجه به همه این توانایی‌ها، آیا روزنامه‌های اینترنتی از امکانات موجود بهره می‌گیرند؟ آثار مکتوب در این خصوص نشان می‌دهد که به دلایل متعدد، ایجاد یک الگوی آینده‌گرای موفق،

در یک روزنامه چاپی وجود دارد، از بین می‌رود (مینگز Mings, ۱۹۹۷). به همین دلیل امکان دستیابی به حجم بیشتری از اطلاعاتی که افراد می‌توانند مطابق خواسته‌های مختلف خود برگزینند، فراهم می‌آید.

سرویس‌های خبری سفارشی شده، اخبار و اطلاعات را با توجه به خواسته‌ها و سلیقه‌های مختلف طبقه‌بندی می‌کنند. این روزنامه‌های اینترنتی مطابق ذوق و سلیقه تک‌تک افراد تنظیم شده‌اند و از منابع بسیار متفاوتی قابل حصول هستند (فولر Fowler, ۱۹۹۷). این روزنامه‌ها که گاهی «دیلی می» Daily Me نامیده می‌شوند، برخی از مردم را عصبی می‌کنند. هارپر (۱۹۹۷) معتقد است که: این روزنامه‌ها می‌توانند خود محور باشند؛ در آنها یک خواننده همان چیزی را که می‌خواهد بخواند، انتخاب می‌کند و برای همین می‌تواند اطلاعات دیگر را کنار بگذارد. نقش گزارشگر و سردبیر روزنامه - این دروازه‌بانان سنتی اطلاعات - در تصمیم‌گیری این که کدام اطلاعات دریافت شود اگر کاملاً حذف نشده باشد محدود است. استفاده‌کننده از روزنامه اینترنتی ممکن است از محله، شهر، ایالت و کشورش منزوی شود زیرا وی هرگونه اطلاعاتی پیرامون دهکده جهانی را کنار گذاشته است.

با این حال برخلاف این دغدغه‌ها و نگرانی‌ها، اکثر کسانی که در زمینه اخبار به تحقیق و مطالعه می‌پردازند، اخبار شخصی شده را به عنوان توسعه منطقی و اجتناب‌ناپذیر یک جمعیت کاملاً متحرک

Resource Locator کاربرد می‌کنند. شرط یا معیار اول گردآوری نمونه‌هایی بود از روزنامه‌های اینترنتی عادی که توسط سازمان‌های خبری مجهز و پرمخاطب حمایت می‌شدند. نکته حایز اهمیت این بود که روزنامه‌های اینترنتی نسخه‌ای به زبان انگلیسی نیز داشته باشند که کدگذاری صحیح شبکه وسیعی از روزنامه‌های مختلف آسیا را امکان‌پذیر سازد و سرانجام باید گفت که اگر چه روزنامه‌های اینترنتی متعدد کشورهای آسیایی مورد بررسی قرار گرفتند اما وجود مشکلات و مسائل مربوط به دسترسی، در نهایت سبب شد که این تحقیق به ۱۶ روزنامه اینترنتی مندرج در جدول شماره ۱ محدود شود.

این تحقیق برآن بود تا نشان دهد روزنامه‌های اینترنتی مختلف آسیا، از ویژگی‌های خاص دستیابی از طریق ارتباطات کامپیوتری و پخش اخبار توسط آنها، چگونه استفاده می‌کند. بدین منظور ویژگی‌های صفحه‌آرایی و کاربردهای آن مورد بررسی قرار گرفت. به طوری که لی (۱۹۹۸ ص ۳۵۷) در تحقیقات خود نشان داد، صفحه‌آرایی روزنامه‌های اینترنتی نسبتاً ثابت است. بررسی عادی این سایت‌ها در موارد مختلف و قبل از گردآوری داده‌ها نشان داد که این امر در مورد همه روزنامه‌های اینترنتی مصداق دارد. کدگذاری اطلاعات و داده‌ها در اواسط مارس ۱۹۹۹ انجام گرفت و با یافته‌های قبلی مقایسه شد. نتایج به دست

آمده نشان داد که در همه وقت ثبات وجود دارد. همچنین هدف این تحقیق، کسب یک درک اصولی از کاربرد گسترده ویژگی‌های ارتباط کامپیوتری، در سطح تعدادی از روزنامه‌های آسیا می‌باشد و به جای پرداختن به جزئیات ویژگی‌های محتوای آنها در طول دوره‌ای از زمان، به بررسی اهداف و ویژگی‌های کلی آن می‌پردازد.

تحلیل محتوا جهت گردآوری داده‌های موردنیاز برای پاسخ به سؤالات مطرح شده، مورد استفاده قرار گرفت. واحد تحلیل برای این بررسی صفحه اصلی یا خانگی home page صفحه اول Front page و صفحات خبر هر سایت خبری اینترنتی است. این بخش‌ها مطابق معیارهای ایجاد شده در مطالعات قبلی طرح‌های صفحات روزنامه‌های اینترنتی، تعریف شده‌اند. صفحه اصلی روزنامه به عنوان سایت اولیه یک روزنامه در سایت جهانی شبکه WWW تعریف شده و مستقیماً یا از طریق پیوند با سایر فایل‌های همان نشریه یا فایل‌های کامپیوترهای دیگری که در شبکه‌های دور دست قرار دارند، اطلاعات را در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌دهد (لی، ۱۹۹۸، ص ۳۵۷). صفحه اول چیزی است شبیه به همان صفحه اول روزنامه‌های عادی و سنتی، حال آن که یک «صفحه‌خبر» به هر صفحه‌ای گفته می‌شود که یک فقره آیتم Item خبری کامل را ارائه دهد.

طبقات تحلیل محتوای به کار گرفته شده در این مطالعه از ادبیات گرفته شده است. مطالعات پیشین در مورد ویژگی‌های روزنامه‌های اینترنتی (لی ۱۹۹۸، الیوت ۱۹۹۸، هارپر ۱۹۹۶، لاپسها ۱۹۹۵، نوری‌برگر Neuberger و دیگران ۱۹۹۸) فهرستی از طبقه‌بندی‌های مختلف ارائه داد که به کمک آن می‌توان چارچوب یا قالب به دست آمده در نظریه «غسای رسانه» را اندازه‌گیری کرد. همین‌طور، بسیاری از منابع اینترنتی مجموعه‌ای را از ملاحظات طراحی کلی

جدول شماره ۱. فهرست روزنامه‌های بررسی شده

کشور - روزنامه	نشانی سایت اینترنت
بنگلادش - دیلی استار	http://www.dailynews.com
یوتان - کونسل	http://www.kunsel.com/
برونئی - بام بولتین	http://www.brunet.bn/news/bb/front.htm
چین - چایندیلی	http://Chinadaily.com.cn.nettendy/cd-catel.html
هنگ‌کنگ - اس‌سی‌ام‌بی	http://www.scmp.com-dnewsindex.inc
هند - تایمز آو ایندیا	http://www.timesofindia.com/
اندونزی - کامپاس	http://www.kompas.com/
ژاپن - آساهی شیمون	http://www.asahi.com/english/english.html
مالزی - استار	http://www.jaring.my/~star/
نیپال - کاتماندو بوست	http://www.nepalnews.com
پاکستان - دان	http://www.dawn.com/daily
فیلیپین - مانیلا بولتین	http://www.mb.com.ph/frntpage.asp
سنگاپور - استریتس تایمز	http://straitstimes.asia.com.sg/
کره جنوبی - کر یا هرالد	http://www.koreaherald.co.kr
سرلانکا - دیلی نیوز اند ساندی ایزورر	http://www.lanka.netlakehouse/
تایلند - بانکوک پست	http://www.bangkokpost.net

- آخرین بعد غنای رسانه عبارت است از پرمایه بودن آن از لحاظ زبان کلامی و غیرکلامی.
- برخلاف یک نشریه چاپی سنتی، روزنامه اینترنتی می‌تواند کاربری پیام‌های چندرسانه‌ای را امکان‌پذیر سازد.
- اکثر روزنامه‌های اینترنتی از محدودیت‌های بصری ایجاد شده بر اثر اندازه صفحه کامپیوتر در مورد طول صفحات خود آگاه بودند.

به دست داد که برای بررسی در زمینه روزنامه اینترنتی مناسب بوده و در جهت اهداف این تحقیق مدنظر قرار گرفته است. این مجموعه شامل سایت‌های شبکه مشروحه زیر است:

- <http://info.med.yale.edu/cain/manual/intro/purpose.html>
- <http://www.stars.com/Tutorial/Design/>
- <http://www.tlc-systems.com/webtips.htm>
- <http://www.dsiegel.com/tips/index.html>
- <http://www.w3.org/Provider/style/>
- <http://www.sun.com/styleguide/>
- <http://www.hooked.net/~harrylin/web.htm>
- <http://www.wdvl.com/style/>

از این منابع یک طرح کدگذاری استخراج شده و در مورد آن دسته از روزنامه‌های اینترنتی که در این تحقیق گنجانده نشده‌اند، مورد آزمایش قرار گرفت. بر مبنای کاربرد روزنامه‌های اینترنتی واقعی قبل از گردآوری اطلاعات، دگرگونی‌ها و تغییراتی در آن داده شد.

مسئولیت بررسی هر یک از سایت‌های روزنامه اینترنتی بررسی شده در این تحقیق، به یک کدگذار سپرده شد. با استفاده از فرمول هالستی [Holsti] با Budd و دیگران (۱۹۶۷)، ص ۶۸ قابلیت اعتبار کدگذار داخلی موردسنجش قرار گرفت. این قابلیت درست در محدوده پیش‌بینی شده بالای سطح پذیرش ۸۰ درصد واقع است.

یافته‌ها

نظریه «غنای رسانه» به عنوان چارچوب یا قالبی مورد استفاده قرار گرفت تا بر مبنای آن میزان تأثیرگذاری روزنامه‌های اینترنتی آسیا در بهره‌جویی از ارتباطات کامپیوتری در حداکثر پتانسیل

■ یکی از بزرگترین مواهب ارتباطات کامپیوتری، وجود یک ارتباط مشتری‌پسند است.

■ غنای رسانه را می‌توان از طریق بررسی پیوند آن با اسناد مربوط به گذشته، جهت ایجاد دستیابی به محتوای بیشتر نیز ارزیابی کرد.

■ نظریه غنای رسانه چارچوب تشریحی ارزشمندی است برای درک توانش یا پتانسیل روزنامه‌های اینترنتی در آسیا.

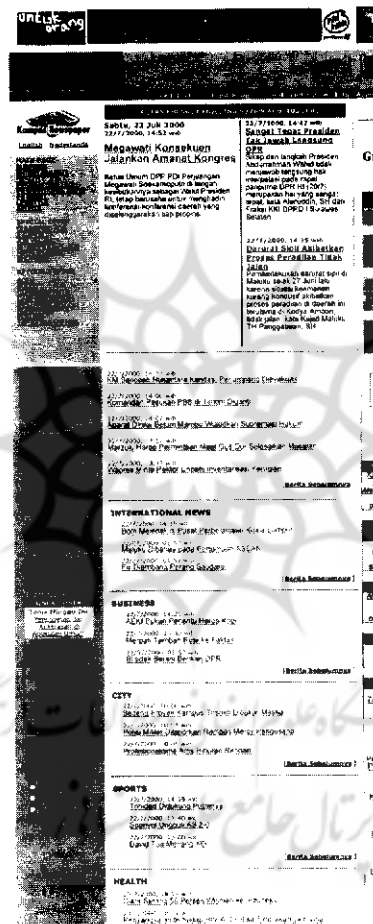
آن، مشخص گردد. همان‌طور که پیش از این یادآور شدیم، نظریه «غنای رسانه» دارای چهار ویژگی اساسی است: سرعت پس‌خورد، شمار و نوع کانال‌های حسی، ماهیت شخصی منبع و غنا و تنوع زبان به‌کارگرفته شده. نظریه «غنای رسانه» بدان جهت شکل گرفت تا فرایندهای ارتباط سازمانی را تشریح کند. لذا بدون انجام بعضی تغییرات، با برخی از رسانه‌های همگانی از قبیل مطبوعات اینترنتی انطباق پیدا نمی‌کند. با همه اینها، این انطباق به‌طور کلی خالی از عیب و نقص نیست زیرا گرایش ارتباطات کامپیوتری بر این است که وسائل ارتباط جمعی را با ارتباطات بین افراد درهم آمیخته و چیزی متفاوت و منحصر به فرد پدید آورند. بنابراین، در بحث مربوط به یافته‌ها که در اینجا ارائه می‌شود، نظریه «غنای رسانه» به منظور درک خصوصیات روزنامه‌ها به‌کار گرفته می‌شود.

سرعت پس‌خورد

«پس‌خورد» یا فیدبک سریع از ابعاد مهم مطرح شده در نظریه «غنای رسانه»

■ یک روزنامه اینترنتی می‌تواند نسخه مجازی همتای چاپی خود یا کاملاً شبیه آن باشد. برخی از روزنامه‌های اینترنتی فقط بر روی اینترنت وجود دارند.

■ روزنامه‌های اینترنتی مطابق ذوق و سلیقه تکتک افراد تنظیم شده‌اند و از منابع بسیار متفاوتی قابل حصول هستند.

است. این بعد نشان می‌دهد که چرا کاربران، استفاده از یک رسانه را بردیگری ترجیح می‌دهند. برای روزنامه اینترنتی، این یک موضوع کاملاً مرتبط است زیرا برخلاف نمونه‌های روزنامه‌های چاپی، یک روزنامه اینترنتی از لحاظ صراحت و سراسری و سرعت دستیابی، به‌طور بالقوه به مخاطبان خود نزدیک‌تر است. از طریق پست الکترونیک E-mail و شیوه‌های دیگر، صدای مخاطبان - به عنوان افراد - را می‌توان با فشار یک دکمه به گوش افراد خاصی در درون سازمان خبری، رساند. بنابراین پس خوردن سریع امتیاز بزرگی است که با این نوع وسیله ارتباطی اینترنتی، مخاطبان از آن برخوردار می‌شوند.

حال باید دید روزنامه‌های اینترنتی چگونه از این امتیاز بهره می‌جویند. در این تحقیق، «پس خوردن» از دو بُعد مورد بررسی قرار می‌گیرد. یکی از آن دو، تعریف استاندارد است که به کمک آن گیرنده یک پیام مستقیماً به فرستنده آن پاسخ می‌گوید. این بُعد ممکن است مکانیزم‌های ایجاد شده در سایت‌های شبکه جهت ایجاد امکان تعامل یا ارتباط دوسویه با ارسال‌کننده پیام از طریق «ای - میل» را شامل شود. بررسی دیگر آن از طریق شیوه‌های غیرمستقیم است. این بُعد، تعامل یا ارتباط دوسویه با سایر خوانندگان از طریق گروه‌های بحث و مناظره یا اتاق‌های گفت‌وگو را دربرمی‌گیرد.

روزنامه‌های اینترنتی آسیا چگونه خود را با توان تکنولوژی برای تعامل و ارتباط دوسویه سریع‌تر و مستقیم‌تر با مخاطبان سازگار می‌کنند؟ اکثر روزنامه‌های اینترنتی که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفته‌اند، نسبت به ارائه اطلاعات پیرامون ارسال‌کننده، آماده همکاری و پاسخگویی بودند. ۸۱ درصد همه روزنامه‌ها این اطلاعات را ارائه دادند. با توجه به نیاز به ایجاد اعتبار در میان تمام منابع موجود اطلاعات در شبکه جهانی

■ در این تحقیق، تلاش بر این است که ببینیم روزنامه‌های اینترنتی در آسیا توانایی‌های ذاتی موجود در ارتباطات کامپیوتری را به کار می‌گیرند.

■ اکثر روزنامه‌های اینترنتی که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفته‌اند، نسبت به ارائه اطلاعات پیرامون ارسال‌کننده، آماده همکاری و پاسخگویی بودند.

وب www، این کار منطقی به نظر می‌رسد. در واقع، جالب اینجاست که سه روزنامه حاضر نشدند این اطلاعات را ارائه دهند. به رغم این امر، هریک از روزنامه‌هایی که در این تحقیق مورد بررسی واقع شدند، راهی جهت ارتباط با سردبیر روزنامه یا مدیر شبکه ایجاد کردند و آن عبارت بود از نوعی «آبر پیوند» hyper link یا نشانی ای - میل E-mail این که این ارتباط در تمام روزنامه‌های بررسی شده وجود داشت خود نشانه‌ای است از آن که یک ویژگی مهم روزنامه‌های چاپی، در نمونه‌های الکترونیک آن نیز وجود دارد.

هیأت‌ها و گروه‌های بحث و مناظره کانال‌های دیگری به حساب می‌آیند که از طریق آنها گیرنده اطلاعات از یک روزنامه اینترنتی ممکن است متقابلاً به گونه‌ای که روزنامه بتواند آن را نشان دهد، بدان پاسخ دهد. به کمک این راه‌ها، خوانندگان روزنامه‌های اینترنتی می‌توانند به صراحت درباره موضوعاتی که با محتوای روزنامه اینترنتی مرتبط می‌باشد، بحث و گفت‌وگو کنند. در خصوص روزنامه‌هایی که در آسیا مورد بررسی قرار گرفتند. هیچ‌یک از نشریات اینترنتی از این ویژگی بهره‌مند نبود. خوانندگان می‌توانستند فقط از یک طریق ارتباط دوسویه برقرار سازند و آن عبارت بود از ارسال نامه‌های سنتی به سردبیر.

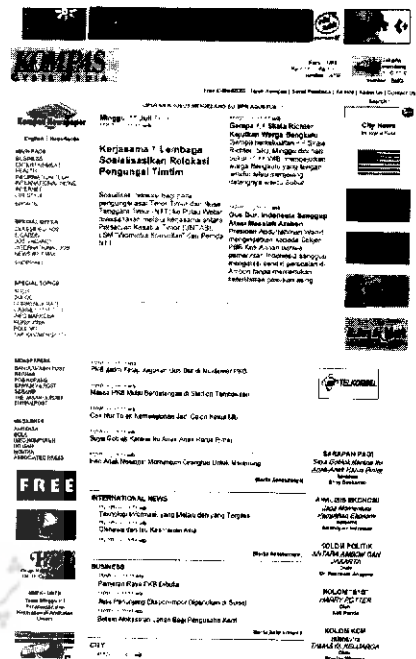
نامه‌های ارسال شده برای سردبیر به تعامل یا ارتباط دوسویه خوانندگان محدود می‌شود زیرا از همان کانالی می‌گذرد که سایر مطالب نشریه نیز از آن

عبور می‌کند. همان فن‌آوری که خود روزنامه اینترنتی را امکان‌پذیر می‌سازد، می‌تواند تعامل یا کنش متقابل بیشتری با مخاطبان برقرار کند اما این راه به‌طور کامل مورد استفاده قرار نمی‌گیرد.

در بررسی امکان «پس خوردن» موجود در اینترنت از یک سایت خبری، انسان باید بسیار مسامحه کار باشد که از بررسی امکانات موجود از لحاظ برنامه‌های سرگرم‌کننده دوسویه غافل بماند. کاربردهای «جاوا» (Java) به کاربران سایت شبکه امکان می‌دهد تا «پس خوردن» را از میان مجموعه‌ای از گزینه‌های سرگرم‌کننده دوسویه، دریافت کنند. این مجموعه ممکن است مسابقات و بازی‌های دوسویه‌ای را دربرداشته باشد که در جریان و یا بعد از خاتمه آنها کاربرها علایمی از میزان برآورده شدن خواسته‌های خود دریافت می‌دارند. اگر چه در این سایت‌های خبری اینترنتی هیچ اثری از بازی‌های دوسویه مشاهده نشد اما ۲۵ درصد تمام روزنامه‌های بررسی شده، مسابقاتی ارائه می‌دادند که کاربرها می‌توانستند در آن شرکت جویند. یک نمونه خوب از این مسابقات مسابقه اینفوتمت Infomat سنگاپور است که به سایت شبکه استریٹس تایمز (<http://www.sg/flavour/contest/html>) پیوند دارد. این مسابقات به عنوان شیوه مؤثری برای واداشتن کاربرها به استفاده از سایت شبکه مورد استفاده قرار می‌گیرد. طوری که کاربرها معمولاً به منظور بردن جوایز بدان مبادرت نمی‌ورزند.

شمار و نوع کانال‌های حسّی

بعد دیگر نظریه «غناي رسانه» نشانگر آن است که شمار و نوع کانال‌های حسّی بر احتمال روی آوردن کاربرها به یک کانال ارتباطی، تأثیر می‌گذارد. در این جاست که نام این نظریه به وضوح مشهود است، زیرا هرچه میزان و تنوع اطلاعات دریافت شده از طریق کانال‌های حسّی بیشتر باشد، احتمال این که یک فرد به سوی یک کانال ارتباطی خاص کشانده شود، بیشتر می‌شود. ولی باید توجه داشت که ارتباطات کامپیوتری نیز همان محدودیت‌های سایر انواع وسایل ارتباط

جمعی را دارا می‌باشد. به واسطه همین ماهیت است که ارسال برخی علایم حسّی غیرممکن می‌باشد. حس بساواایی، چشایی و بویایی را به کمک هیچ وسیله ارتباطی نمی‌توان از جایی به جایی دیگر انتقال داد. ولی انتقال و جابه‌جایی دیگر انواع حسّی اطلاعات هرکدام حدودمرز خاصی دارد. در این خصوص می‌توان به علایم صوتی و تصویری مختلفی اشاره کرد که شامل متن، تصاویر ثابت، تصاویر متحرک و صدا هستند. برخلاف یک نشریه چاپی سنتی، روزنامه اینترنتی می‌تواند کاربری پیام‌های

چندرسانه‌ای را امکان‌پذیر سازد. بدین ترتیب، روزنامه اینترنتی می‌تواند اخبار و گزارش‌ها را به شیوه معمول در رادیو و تلویزیون ارائه دهد و در عین حال میراث متن - پایه خودش را همچنان حفظ کند.

سایت‌های شبکه سنی آن ان www.cnn.com معمولاً نماآهنگ‌ها را با متون خبری خود در هم می‌آمیزند. در نتیجه امتیازی که مطبوعات اینترنتی به کاربرها می‌دهد این است که آنها می‌توانند هم به صورت صوتی و هم به صورت تصویری به اخبار دست یابند.

با در نظر گرفتن این امر، مطبوعات اینترنتی آسیا مورد بررسی قرار گرفتند تا معلوم شود که این امکانات چند حسّی تا چه اندازه مورد استفاده یک روزنامه اینترنتی واقع شده است. یکی از

ساختن توجه بیشتری را داشته باشند. از آنجا که روزنامه اینترنتی از شاخه‌های نسخه چاپی آن است، همچنان متن - پایه باقی می‌ماند. این نوع روزنامه ظاهراً زمانی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد (به طوری که در مورد سنی آن ان مشهود است) که ژورنالیست‌های رادیو و تلویزیونی اخبار را از طریق اینترنت پخش می‌کنند. چنین به نظر می‌رسد که به جای آن که سازمان‌های خبری چاپی از افزودن صداوتصویر به متون خبری خود بهره‌برداری کنند، قلمروشان مورد تعدی و تجاوز سازمان‌های اینترنتی قرار گرفته است و در حالی که علت این امر خود ممکن است جنبه فن‌آوری داشته باشد، هنوز هم از لحاظ رقابت‌های آتی، موقعیت مطلوبی ندارد. فایل‌های خبری دیداری و شنیداری

■ کاربری تصاویر و رنگ پس‌زمینه و کاربری رنگ در تمام سایت‌های خبری بررسی شده، مانعی فراراه قرائت محتوای متن خبری ایجاد نمی‌کند.

جنبه‌هایی که از این لحاظ مورد بررسی قرار گرفت این بود که آیا فایل‌های دیداری و شنیداری در زمره مواد و مطالب قابل دسترس در روزنامه‌های اینترنتی جای داده شده‌اند یا خیر. از این لحاظ، معلوم شد که حتی یکی از شانزده روزنامه اینترنتی بررسی شده در این تحقیق نیز این قالب‌های ارتباطی را به کار نگرفته‌اند. این امر احتمالاً ناشی از این واقعیت است که در این مرحله از رشد و توسعه، روزنامه‌های اینترنتی کم‌وبیش نوع گسترش یافته همان نسخه‌های چاپی هستند. اگر چه سازمان‌ها و مؤسسات خبری معتقدند که روزنامه‌های اینترنتی از ضروریات کار ارائه خبر آنها محسوب می‌شوند اما این نوع رسانه اینترنتی هنوز به چنان مرحله‌ای نرسیده است که از لحاظ مالی و فلسفی ارزش معطوف

تنها کاربردهای امکان‌پذیر از طریق رسانه‌های خبری کامپیوتری نیستند. اپلت‌های جاوا Java Applets مجموعه کانال‌های حسّی گسترده‌ای به جویندگان بالقوه اخبار عرضه می‌کنند تا از طریق آنها خبرها را دریافت کنند. یکی از این کانال‌ها نوع تازه‌ای از یک قالب قدیمی است که به «تیک‌زن خبر» News ticker شهرت دارد. این تیک‌زن‌ها کاربردهایی هستند که در آنها، در جایی بر روی صفحه کامپیوتر، اطلاعات در امتداد یک خط بصری حرکت می‌کند. این خبرهای متحرک معمولاً تکرار می‌شوند و ممکن است بخش‌هایی از اخبار و گزارش‌هایی را مشخص کنند که حتی هنوز متن کامل در آن گنجانده نشده است. این کاربردها می‌توانند روی صفحه کامپیوتر هم به طور افقی و هم به طور عمودی حرکت کنند.

وقتی که روزنامه‌های اینترنتی آسیا که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفتند از لحاظ وجود این تیک‌زن‌ها مورد آزمایش قرار گرفتند، تنها معدودی از آنها مشاهده شد. از ۱۶ روزنامه بررسی شده، فقط در دو روزنامه از این تیک‌زن‌ها استفاده شده بود. از قرار معلوم، این فرصت دیگری است برای برانگیختن آن دسته از حواس خوانندگان که هنوز آن‌طور که باید و شاید مورد بهره‌برداری قرار نگرفته است.

راه دیگر اندازه‌گیری میزان تأثیرگذاری روزنامه‌های اینترنتی تحقیق در این خصوص است که آیا روزنامه‌های مزبور از امکانات موجود جهت ایجاد یک ابزار از لحاظ بصری جالب در ارائه اطلاعات استفاده می‌کنند یا خیر. این راه، چندین جنبه از قبیل کاربری مؤثر رنگ، پس‌زمینه، گرافیک، جلوه‌های بصری، چاپ و غیره را در پی دارد. روزنامه‌های اینترنتی قادرند کارهایی به مراتب بیشتر از ارائه خبر به صورت سیاه‌وسفید انجام دهند. از لحاظ ارائه خبر، طراحان باید به داشته باشند که یک صفحه کامپیوتر به مراتب کوچک‌تر از یک صفحه استاندارد روزنامه یا حتی یک روزنامه قطع کوچک (جنگالی) است. صفحات باید طوری طراحی بشوند که خواننده را ترغیب کنند که مطالب را از بالا به پایین دنبال کرده و یا با جهش‌های بزرگ، اطلاعات خبری اضافی ارائه شده در صفحه کامپیوتر را دریافت کنند. به منظور انجام مؤثر این کارها باید حواس مخاطبان به شیوه‌ای مثبت تحریک بشود.

روزنامه‌های اینترنتی آسیا از لحاظ زیبایی‌شناسی و طراحی چه باید بکنند؟ کاربری تصاویر و رنگ پس‌زمینه و کاربری رنگ در تمام سایت‌های خبری بررسی شده، مانعی فراراه قرائت محتوای متن خبری ایجاد نمی‌کند. به همین ترتیب، قرائت نوع و اندازه حروفی که متن خبر با آن ارائه شده نیز هیچ‌گاه مشکلی ایجاد نکرده است. از ۱۶ روزنامه بررسی شده، تنها در دو روزنامه به منظور

دستیابی آسان به اخبار ارائه شده، از حروف بسیار کوچک استفاده شده بود. با همه اینها، حدود ۲۰ درصد تمام روزنامه‌های بررسی شده در برانگیختن احساسات خواننده به کمک امکانات زیبایی‌شناختی این رسانه ارتباطی، با مشکلات قابل توجهی مواجه شدند. بهره‌گیری بی‌روح متن، استفاده حساب نشده از رنگ‌ها و فقدان عناصر دیداری یا گرافیک امکانات رسانه‌های ارتباطی اینترنتی را کاهش می‌دهد. نیم‌کمتر روزنامه‌های بررسی شده معیارهای مذکور را رعایت کرده بودند. این نقیصه چیزی

اطلاعات وجود داشت؛ طوری که خواننده در صورت تمایل می‌توانست از طریق آبرپیوندها hyper links اطلاعات و اخبار بیشتری به دست آورد. باید گفت که در اکثر روزنامه‌های ارزیابی شده، این وضع وجود داشت.

به‌طور کلی، ارائه خبر در برخی از روزنامه‌های مذکور، از لحاظ حواس مختلف بسیار جالب و گیرا بود. استفاده از کاربردهای «جاوا» راهی بود برای ارائه اطلاعات و اخبار به شیوه‌ای زنده و جالب توجه. اما شکوه حسی انتقال پیام از طریق یک کامپیوتر، تنها در چند روزنامه

■ در گزارشی که در سال ۱۹۹۶ انتشار یافت، هارپر Harper اعلام کرد ۷۷ درصد تمام روزنامه‌ها و مجلات قصد دارند یک نسخه الکترونیک نیز منتشر کنند.

■ ۴۳ درصد تمام روزنامه‌های اینترنتی در خارج از امریکا قرار دارند و این در حالی است که این میزان در سال قبل از آن، فقط ۲۹ درصد بود.

■ بیشترین تعداد روزنامه‌های الکترونیک به اروپا تعلق دارد (۷۲۸ مورد)، به دنبال آن به ترتیب آسیا (۲۳۳ مورد)، امریکای جنوبی (۱۶۱ مورد)، استرالیا و جزایر اقیانوس آرام (۶۴ مورد) و افریقا (۵۳ مورد) قرار می‌گیرند.

نیود که کاربرها را از مطالعه متون خبری منصرف کند بلکه صرفاً از جذابیت آنها می‌کاست.

اکثر روزنامه‌های اینترنتی از محدودیت‌های بصری ایجاد شده بر اثر اندازه صفحه کامپیوتر در مورد طول صفحات خود آگاه بودند. با وجود این تعدادی از این روزنامه‌ها ظاهراً از این که بدون توجه به منظره متون خبری در صفحه کامپیوتر، متون تازه را در صفحات کامپیوتر خود جای دهند ناراحت نبودند. همچنین بیشتر گرایش به ارائه ستون‌های بلند اخبار به جای ارائه ستون‌های کوچک

اینترنتی مشهود بود. برخی از کاربردها اصلاً معمول نشد. تأثیر این عدم استفاده گرفتن یک امتیاز مهم «غنای رسانه» از روزنامه اینترنتی بوده که این نوع ارتباط را در برابر نسخه چاپی آن در درجه دوم اهمیت قرار می‌دهد.

ماهیت شخصی منبع سومین ویژگی نظریه «غنای رسانه» ارزشی را که افراد به اطلاعات شخصی شده می‌دهند، روشن می‌کند. اعتقاد بر این است که هرچه یک کانال ارتباطی پیوند بیشتری با سلیقه‌های شخصی یا هویت

یک شخص خاص داشته باشد در سطح بالاتری از اولویت‌ها یا گزینه‌های مطلوب آنان جای می‌گیرد. کاربرد این ویژگی در مورد یک متن کامپیوتری، مخصوصاً از لحاظ اطلاعات انتشار یافته بسیار آشکار می‌باشد.

یکی از بزرگترین مواهب ارتباطات کامپیوتری، وجود یک ارتباط «مشتری‌پسند» است. شواهد این ارتباط در منابع خبری مشتری‌پسند دیده می‌شود که از آن به عنوان «دیلی می» Daily Me یاد می‌شود، ارائه‌دهندگان خبر می‌توانند تولیدات خبری را هماهنگ با مجموعه‌ی وسیعی از نیازها و سلیقه‌های مخاطبین

خود اجازه می‌دهند بر اطلاعات موردنظر خود کنترل داشته باشند، ویژگی‌های متعددی مدنظر قرار گرفت. استفاده از ابرپیوندها مورد بررسی قرار گرفت تا مشخص شود که این ویژگی ارتباط کامپیوتری چه نقشی در ارائه خبر دارد. ابرپیوندها می‌توانند به عنوان منابعی با ارزش، جزئیات بیشتری در اختیار خواننده قرار داده و در نتیجه اطلاعات را به همان صورتی که موردنظر کاربرها هست، در اختیارشان قرار دهد نه این که همه اطلاعات را با هم و یکجا به آنها عرضه نماید. به همین ترتیب، با استفاده از ابرپیوندها می‌توان به متن یک خبر یا

منطقه‌ای و غیره)، عناوین و سرخط‌ها و خلاصه‌ای از گزارش وجود دارد که به کمک یک پیوند به کل گزارش مرتبط می‌شود. در تمام ۱۶ روزنامه اینترنتی مورد اشاره ابرپیوندها در زمینه‌ی آبی استاندارد جای دارند طوری که کاربرها به وضوح آنها را مشاهده می‌کنند. تنها یک مورد از ۱۶ روزنامه مذکور شامل ابرپیوندهایی بود که به سایر منابع موجود در درون متن خبری، مرتبط می‌شد. در شش روزنامه اینترنتی پیوندهایی با اخبار و گزارش‌های قبلی مشابه با گزارش جاری آن روز وجود داشت. این امر نشان‌دهنده آن است که تقریباً دو سوم آن دسته از روزنامه‌های اینترنتی آسیا که مورد بررسی قرار گرفتند از این ویژگی استفاده نمی‌کردند که با به‌کارگیری ابرپیوندها، گزارش‌های خبری را در متن قرار دهند. نکته‌ی کاملاً بارز این بود که تنها یک روزنامه اینترنتی مورد بررسی از ابرپیوندها برای اتصال به منابع خبری سایر سایت‌های شبکه استفاده می‌کرد. این امر به دلایل تجاری منطقی به نظر می‌رسد (رایلی Riley و دیگران ۱۹۹۸، ص ۸) زیرا هدف هرکدام این است که خواننده را به مطالعه سایت خودش جلب کند نه این که وی را به دیگر سایت‌ها انتقال دهد.

امکان جست‌وجو در خصوص اطلاعات مورد علاقه شخصی یا توجه به کاربرد جست‌وجو Search در شبکه برای خواننده وجود دارد. هر یک از روزنامه‌های اینترنتی آسیا که در این تحقیق مورد مطالعه قرار گرفتند، از این لحاظ نیز بررسی شدند که معلوم شود آیا امکان ارتباط دوسویه در آنها وجود دارد یا خیر؛ که معلوم شد هفت مورد آنها دارای این ویژگی هستند. اما ۵۶ درصد روزنامه‌های اینترنتی بررسی شده چنین امکانی برای خوانندگان خود فراهم نساخته بودند. اکثر روزنامه‌های اینترنتی سبک و سیاقی مشابه نسخه‌های چاپی خود داشتند و خوانندگان خود را ناگزیر می‌کردند که برای کسب اطلاعات مبسوط‌تر موردنظر

- با استفاده از ابرپیوندها می‌توان به متن یک خبر یا گزارش دست یافت و این امر به خواننده امکان می‌دهد تا رویدادهای منتهی شده به تحولات را در روزنامه پی‌گیرد نه این که یک رویداد یا تحول را به‌طور منفرد و جدا از دیگر رویدادهای مرتبط با آن مطالعه کند.
- شخصی شدن اخبار هر قدر هم که روندی کند داشته باشد، سرنوشت محتوم رسانه‌های جدید است.
- تنوع و عمق اطلاعات در روزنامه اینترنتی بیشتر است.

گزارش دست یافت و این امر به خواننده امکان می‌دهد تا رویدادهای منتهی شده به تحولات را در روزنامه پی‌گیرد نه این که یک رویداد یا تحول را به‌طور منفرد و جدا از دیگر رویدادهای مرتبط با آن مطالعه کند.

با در نظر داشتن این امر، می‌توان گفت که تمام ۱۶ روزنامه مورد بررسی، از ابرپیوندها استفاده می‌کنند. با این همه، اکثر آنها صرفاً ابر پیوندها را از یک صفحه اصلی به یک گزارش خاص منتقل کرده و مورد استفاده قرار می‌دهند. یعنی در صفحه اصلی سایت شبکه یا یک صفحه خبری خاص (اخبار محلی، یا اخبار

خود انتشار دهند. استفاده از ابرپیوندها می‌تواند به طرق مختلف تعامل یا ارتباط دوسویه کاربرها در خصوص پیام موردنظر را گسترش بخشد. توان پیدا کردن اطلاعات خاص در یک فورمات جدید راه‌دیگری است که کاربرهای روزنامه‌های اینترنتی به کمک آن می‌توانند اخبار دریافتی خود را کنترل کنند. به جای مطالعه تمام روزنامه، با استفاده از امکانات جست‌وجو Search می‌توان اقلام خبری را با توجه به عناوین و سرخط‌های آنها مطالعه کرد.

به‌منظور درک این که روزنامه‌های اینترنتی آسیا تا چه اندازه به کاربرهای

خویش تمام گزارش‌ها و اقلام خبری را از نظر بگذرانند. اگر چه کامپیوتر باعث می‌شود که از نظر گذراندن اقلام خبری به صورتی سریع‌تر و کارآمدتر انجام پذیرد اما به آن اندازه که خواننده مستقیماً به سراغ مطالب مورد نظر خود برود، مطلوب نظر نیست.

غنا و تنوع اطلاعات

آخرین ویژگی نظریه «غنا رسانه» که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفت به انواع و گونه‌های مختلف اطلاعات واصله به گیرنده مربوط می‌شود. همان‌گونه که پیش از این عنوان شد، وجود این غنا در زبان، می‌تواند ارتباطات کلامی و غیرکلامی را در برگیرد. از آنجا که غنا و تنوع زبانی را می‌توان از جنبه‌های مختلف بررسی کرد، در این تحقیق موضوع غنا از دیدگاه انواع اطلاعات موجود و جریان اطلاعات مورد بررسی قرار گرفته است. ارتباط غیرکلامی در آن منظور نگردید زیرا، همان‌گونه که قبلاً گفته شد، فایل‌های دیداری و شنیداری بخشی از هیچ‌یک از روزنامه‌های بررسی شده به حساب نمی‌آید و سایر عناصر غیرکلامی از جنبه‌های دیگر «غنا رسانه» مطرح شده‌اند.

بنابراین، بررسی غنا زبان تبیین شد تا بررسی انواع اقلام (آیتم‌های) خبری را که در سطح گسترده در دسترس قرار داشتند (یعنی بخش‌هایی از خبرهای ارائه شده) و نیز عنصر زمانی مؤثر در ارائه این خبرها را دربرگیرد. هنگام رسیدگی به عنصر زمان دو جنبه مورد ارزیابی قرار گرفت. از یک طرف جریان ارائه خبر ارزیابی شد زیرا این امر نه تنها از ویژگی‌های ذاتی ارزش خبری است بلکه روزنامه‌های اینترنتی نیز توانایی روزآمد کردن اخبار با همان نظم و ترتیبی که پیش از آن فقط در مورد رادیو اجرا می‌شد را دارند. از سوی دیگر مسأله دستیابی آرشویی تحت ارزیابی قرار گرفت و علت آن نشان دادن میزان اخبار و گزارش‌های

گذشته بود که امکان دسترسی آزادانه خوانندگان به آنها وجود داشت.

به منظور مشخص نمودن غنای انواع اطلاعات ارائه شده توسط روزنامه‌های اینترنتی، با استفاده از کتب و نشریات، فهرستی از انواع مختلف خبر، تهیه کرده و پس از انجام بررسی مقدماتی سایت‌های خبری آسیا، تغییراتی در آن داده شد. جدول شماره ۲ مجموعه بخش‌های خبری و اطلاعاتی مختلف فهرست شده برای روزنامه‌های اینترنتی را نشان می‌دهد.

جدول شماره ۲. انواع مختلف اطلاعات ارائه شده

نوع خبر	دفعات ارائه شده	درصد ارائه شده	دفعات ارائه نشده	درصد ارائه نشده	جمع کل دفعات
خبرهای بین‌المللی	۱۳	۸۱/۳	۳	۱۸/۲	۱۶
خبرهای بازرگانی	۱۲	۸۷/۵	۲	۱۲/۵	۱۶
چوانان	۱	۶/۳	۱۵	۹۳/۸	۱۶
برنامه‌های سرگرم‌کننده	۸	۵۰	۸	۵۰	۱۶
اجتماعی	۲	۱۲/۵	۱۴	۸۷/۵	۱۶
مقالات	۷	۴۳/۸	۹	۵۶/۲	۱۶
اطلاعات شفلی	۷	۴۳/۸	۹	۵۶/۲	۱۶
خبرهای منطقه‌ای	۹	۵۶/۲	۷	۴۳/۸	۱۶
سرمقاله‌ها	۱۲	۷۵	۴	۲۵	۱۶
هواشناسی	۳	۱۸/۸	۱۳	۸۱/۲	۱۶
فن آوری	۵	۳۱/۲	۱۱	۶۸/۷	۱۶
فکاهی	۲	۲۵	۱۴	۸۷/۵	۱۶
مصور	۳	۱۸/۸	۱۳	۸۱/۲	۱۶
آگهی	۶	۳۷/۵	۱۰	۶۲/۵	۱۶
خبرهای محلی	۱۶	۱۰۰	—	—	۱۶
ورزشی	۱۵	۹۳/۸	۱	۶/۲	۱۶
بهداشتی	۱	۶/۲	۱۵	۹۳/۸	۱۶
جهانگردی	۳	۱۸/۸	۱۳	۸۱/۲	۱۶
آموزش و پرورش	۲	۱۲/۵	۱۴	۸۷/۵	۱۶
خبرهای کوتاه	۱۲	۷۵	۴	۲۵	۱۶
سایر خبرها	۶	۳۷/۵	۱۰	۶۲/۵	۱۶

بود به مانیلا بولتین مربوط می‌شد. جدول شماره ۳ تعداد زمینه‌های خبری ارائه شده در هریک از این روزنامه‌های اینترنتی را نشان می‌دهد. از لحاظ غنای مربوط به تنوع اطلاعات، محدوده وسیعی از انواع ارائه خبر، از انواع ارائه‌دهنده اخبار بسیار گرفته تا آنهایی که صرفاً میزان اندکی خبر ارائه می‌دهند، به چشم می‌خورد. راه دیگر تبیین مطبوعات

اگر چه ۲۱ نوع خبر و اطلاعات در این فهرست گنجانده شده است، اما این جدول نشان می‌دهد که تنها یک نوع خبر (اخبار محلی) در تمام ۱۶ روزنامه بررسی شده وجود داشته است. خبرهای ورزشی، بازرگانی، بین‌المللی نیز در روزنامه‌های اینترنتی سهم چشمگیری به خود اختصاص داده‌اند، طوری که ۸۰ درصد روزنامه‌های بررسی شده در این تحقیق، خبرهایی در این زمینه‌ها داشته‌اند.

جدول شماره ۳. تعداد بخش‌های خبری مختلف موجود در یک روزنامه

کشور	روزنامه	تعداد انواع اخبار و اطلاعات
بنگلادش	دیپلی استار	۹
بوتان	کونسل	۸
برونئی	پورتنو بولتین	۶
چین	چاینا دیلی	۱۲
هنگ کنگ	اس سی ام پی	۱۳
هند	تایمز آو ایندیا	۱۱
اندونزی	کمپاس	۶
ژاپن	اساهی شیمیون	۶
مالزی	استار	۱۳
نیپال	کاتماندوپست	۱۵
پاکستان	دان	۸
فیلیپین	مانیلا بولتین	۱۵
سنگاپور	استریٹس تایمز	۱۰
کره جنوبی	کره آ هرالد	۸
سريلانكا	دیپلی نیوز آند ساندی ایزرور	۸
تایلند	بانکوک پست	۸

کامپیوتری به عنوان یک منبع اطلاعات جاری در روزنامه‌های اینترنتی در اختیار کاربران می‌گذارد، ستون‌های جانبی Side bars است. این قطعه‌های کوچک اطلاعات ممکن است در بالا، پایین، سمت راست و سمت چپ صفحه جای داده شوند. این ستون‌های جانبی می‌توانند خودشان اطلاعاتی به دست دهند یا با سایر قسمت‌های شبکه یا خارج از شبکه پیوند برقرار کنند. بدین ترتیب، آنها قطعه خبرهای مهمی هستند که بایستی از این جنبه «غنای رسانه» مورد توجه قرار گیرند. تمام روزنامه‌هایی که در این تحقیق مورد بررسی قرار گرفتند، به جز دو فقره از آنها، جهت افزایش غنای اطلاعاتی که ارائه می‌دادند، از این ستون‌های جانبی استفاده می‌کردند. جدول شماره ۴ انواع اطلاعات گنجانده شده در این ستون‌های جانبی را نشان می‌دهد.

آنچه از این جدول برمی‌آید این است که در میان روزنامه‌های اینترنتی بررسی شده، موارد بسیاری به چشم می‌خورد که از اطلاعات ارائه شده به وسیله ستون‌های جانبی استفاده کرده‌اند. نوع اطلاعاتی که در بیشتر این روزنامه‌ها وجود دارد رهنما

اخبار مربوط به روز گذشته و دیگری اخباری از یک ماه قبل از تاریخ دستیابی را به دست می‌داد. این امر نشان می‌دهد که تنها معدودی از روزنامه‌های اینترنتی، اطلاعات روشنی در ارتباط با زمان روزآمد بودن اخبار در اختیار کاربرهای

بررسی جریان اطلاعات ارائه شده است. با استفاده از ارتباطات کامپیوتری تازه کردن گاه به گاه خبرها در طول روز - که امکان آن در مورد روزنامه‌های چاپی وجود ندارد - امکان‌پذیر است. بدین ترتیب این سؤال پیش می‌آید که آیا روزنامه‌های اینترنتی آسیا این ویژگی را دارند؟ تنها اندکی بیش از یک سوم تمام روزنامه‌های اینترنتی بررسی شده در آسیا در طول روز مطالب خود را روزآمد می‌کنند. شاید این میزان از این هم بالاتر باشد اما در مورد آن نمی‌توان مطمئن بود زیرا در نیمی از روزنامه‌های بررسی شده، زمان دقیق وارد شدن اخبار و اطلاعات مشخص نیست. این یک نقطه ضعف به شمار می‌رود زیرا بدون دانستن زمان ورود اطلاعات، ممکن است در اعتماد کاربرها نسبت به جریان اطلاعات ارائه شده خلل وارد شود (مخصوصاً بدان جهت که سایت‌های دیگر به‌طور مرتب زمان ورود اطلاعات و روزآمد شدن آن را نشان می‌دهند).

دو روزنامه دیگر خبرهایی وارد می‌کردند که چندان به‌روز نبود. یکی از آنها

جدول شماره ۴. اطلاعات موجود در ستون‌های جانبی

نوع اطلاعات	درصد گنجانده شده	دفعات گنجانده شده	درصد گنجانده نشده	گنجانده نشده	جمع کل
راهنمای سایت	۱۰	۷۱/۴	۴	۲۸/۶	۱۴
زمان	۱	۷/۱	۱۳	۹۲/۹	۱۴
تاریخ	۳	۲۱/۴	۱۱	۷۸/۶	۱۴
خبرهای داغ	۲	۱۴/۳	۱۲	۸۵/۷	۱۴
اطلاعات مالی	۲	۱۴/۳	۱۲	۸۵/۷	۱۴
آمار سایت	۳	۲۱/۴	۱۱	۷۸/۶	۱۴
پیام‌های بازرگانی	۹	۶۴/۳	۵	۳۵/۷	۱۴
هواشناسی	۲	۱۴/۳	۱۲	۸۵/۷	۱۴
طلوع و غروب	۲	۱۴/۳	۱۲	۸۵/۷	۱۴
نظرسنجی	۱	۷/۱	۱۳	۹۲/۹	۱۴
اطلاعات دیگر	۹	۶۴/۳	۵	۳۵/۷	۱۴

یا فهرست مطالبی است که در سایت شبکه قرار دارد. پیام‌های بازرگانی عمده‌تاً در ستون‌های جانبی ارائه شده است. ولی در مورد انواع دیگر اطلاعات، هماهنگی و انسجامی وجود ندارد. این امر به‌ویژه در درصد بالایی از کاربردهای دیگر

خود قرار می‌دهند. با توجه به کاربرهای زیرک و پیشرفته‌ای که از قابلیت کامپیوتر برای ارائه سریع اخبار و اطلاعات آگاه هستند، این یک نقطه ضعف بزرگ محسوب می‌شود. امکان ویژه دیگری که یک رسانه

ستون‌های جانبی مشاهده می‌شود که مواردی مانند پیوند با سایر منابع خبری، ارتباط با سایر نشریات مربوط به همان سازمان مادر، یا اطلاعات محلی از قبیل وضعیت هوا، را دارا می‌باشند. ستون‌های جانبی بخش جدایی‌ناپذیری از اکثر سایت‌های شبکه هستند ولی در اینجا نیز مثل زمینه‌های دیگر، رفته رفته استفاده از توانش یا پتانسیل شبکه آغاز می‌شود. «غناى رسانه» را می‌توان از طریق بررسی پیوند آن با اسناد مربوط به گذشته، جهت ایجاد دستیابی به محتوای بیشتر نیز

■ نظریه «غناى رسانه» دارای چهار ویژگی اساسی است: سرعت بازخورد، شمار و نوع کانال‌های حسی، ماهیت شخصی منبع و غنا و تنوع زبان به‌کار گرفته شده.

■ با استفاده از ارتباطات کامپیوتری تازه‌کردن گاه‌به‌گاه خبرها در طول روز - که امکان آن در مورد روزنامه‌های چاپی وجود ندارد - امکان‌پذیر است.

آسیا در انتشار اخبار و اطلاعات به چه نحوی از امکانات فراهم آمده توسط رسانه‌های کامپیوتری استفاده می‌کنند. بدین منظور، ۱۶ سایت خبری اینترنتی از لحاظ محدوده وسیعی از متغیرهای مرتبط با چارچوب یا قالب ایجاد شده در نظریه «غناى رسانه»، مورد بررسی قرار گرفتند.

نظریه «غناى رسانه» چارچوب تشریحی ارزشمندی است برای درک توانش یا پتانسیل روزنامه‌های اینترنتی در آسیا. اگر چه این نظریه از یک رویکرد سازمانی به ارتباطات ریشه می‌گیرد اما با وجود این ابزار کارآمد و مؤثری بود برای بررسی این که کاربراها یک کانال ارتباطی را که هم جنبه شخصی دارد و هم جنبه همگانی، چگونه مورد ارزیابی قرار می‌دهند. در نظر گرفتن جای قرار گرفتن این نوع رسانه کامپیوتری در سلسله مراتب سایر وسایل ارتباطی و سپس ارزیابی میزان کارایی عملی آن، در تحقق اهداف این تحقیق نقش کارآمدی ایفا کرده است.

هدف این تحقیق عبارت بود از ارزیابی این که روزنامه‌های اینترنتی آسیا از امکانات ارائه شده توسط این نوع فن‌آوری چگونه استفاده می‌کنند. به‌طور کلی، نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که روزنامه‌های اینترنتی آسیا، همانند خود آسیا، موفقیت‌های گسترده‌ای در این زمینه به دست آورده‌اند. برخی از سایت‌های

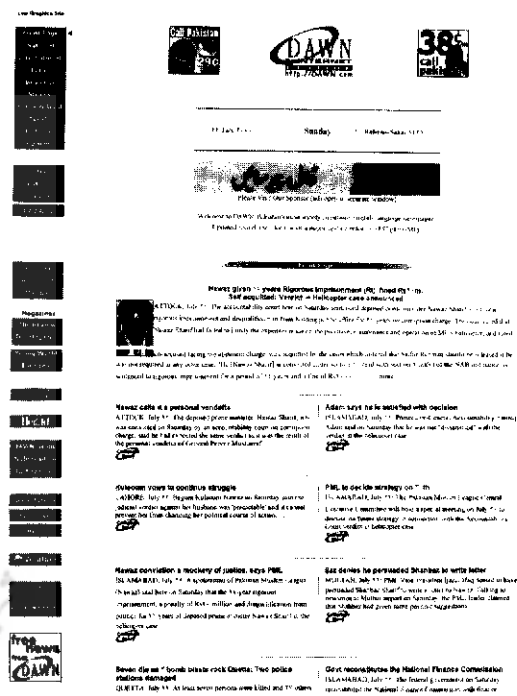
سایت‌هایی که دارای آرشیو بودند، ۹۲ درصدشان آنها را به رایگان در اختیار قرار می‌داد. فقط یکی از آنها بابت این کار هزینه‌ای دریافت می‌کرد. بنابراین، بدیهی است که اکثر سایت‌های خبری اینترنتی به‌طور کلی مجموع قابل توجهی از اطلاعات قبلی در اختیار کاربرهای خود قرار می‌دادند و از این امتیاز ارزشمند رسانه‌های کامپیوتری بهره می‌گرفتند.

جدول شماره ۵. شماره‌های قبلی موجود در آرشیو

درصد	تعداد	یک روز قبل	دو روز قبل	سه روز قبل	چهار روز قبل	پنج روز قبل	شش روز قبل	یک هفته قبل	دو هفته قبل	یک ماه قبل	بیش از یک ماه قبل	بدون آرشیو	جمع
۶/۳۰	۱												
-	-												
۱۲/۵۰	۲												
-	-												
-	-												
۱۲/۵۰	۲												
-	-												
۱۲/۵۰	۲												
-	-												
۲۷/۵۰	۶												
۱۸/۷۵	۳												
۱۰۰	۱۶												

نتیجه کلی

روزنامه‌های اینترنتی امکانات بسیار مطلوبی جهت انتقال پیام‌ها به مخاطبان گسترده‌تر آن هم به شیوه‌هایی کاملاً جدید فراهم می‌آورند. هدف از این تحقیق درک این مسأله است که روزنامه‌های اینترنتی

ارزیابی کرد. بدین منظور دستیابی به شماره‌های گذشته روزنامه در آرشیو همان روزنامه مورد ارزیابی قرار گرفت. در این تحقیق، یافته‌ها نشانگر آن بود که اکثر (۸۱/۲۵ درصد) این روزنامه‌ها امکان دسترسی به شماره‌های گذشته و ارزیابی آن توسط عامه مردم را فراهم می‌ساختند. درباره‌ی این که چه میزان از اطلاعات گذشته آنها در دسترس قرار دارد، تنوع بسیار وجود داشت. جدول شماره ۵ نشان می‌دهد که شماره‌های بیش از یک ماه قبل در اکثر روزنامه‌ها، در دسترس بود. از همه

بررسی شده جنبه‌ای بسیار اساسی داشته و صرفاً عواملی اصولی از اخبار محلی در یک قالب (فورمات) ارائه می‌دهند. سایر سایت‌ها مجموعه‌ای از اطلاعات را در قالبی فعال و کنش‌گرایانه ارائه می‌دادند. بسیاری از سایت‌های مزبور فرصت‌های منحصر به فردی آن هم به شیوه‌هایی بسیار جالب جهت اخبار شخصی شده و مرتبط

عمده‌ای است که در اکثریت قریب به اتفاق این روزنامه‌های اینترنتی بدون استفاده باقی می‌ماند. این امر ممکن است متن یک گزارش را طوری ارائه دهد که از عهده یک روزنامه چاپی ساخته نیست. حداقل فهرستی از گزارش‌های مشابه ممکن است در انتهای خبر یا به صورت ستون‌های جانبی در کنار آن ارائه شود که در این خصوص می‌توان به روزنامه ساوت چانیا

اشکال آشنا و مورد قبول آنها توجه بیشتری داشته باشند. اپلت‌های جاوا گام اولیه‌ای در این راستا محسوب می‌شود. روزنامه‌های اینترنتی از این قالب‌ها برخوردارند ولی به گونه مؤثر و مطلوبی از آنها بهره نمی‌گیرند. این بدان معنی نیست که گفته شود محتوا باید فدای قالب شود، بلکه می‌توان گفت که قالب باید به بهترین و بیشترین وجه ممکن مورد استفاده قرار گیرد.

آنچه ظاهراً در مورد روزنامه‌های اینترنتی آسیا انجام می‌شود یک مرحله انتقال است که طی آن یک رسانه قدیمی خود را با امکانات نوین انطباق می‌دهد. اگر چه سازمان‌ها و مؤسسات خبری به صورت جهشی به شبکه جهانی «وب» WWW می‌پیوندند اما این کار موفقیت چندانی در پی نداشته است، بدین معنی که آنها مطالب نسخه چاپی‌شان را مستقیماً به داخل شبکه انتقال می‌دهند. در مطالعه مشابه دیگری که درباره تحولات مطبوعات اینترنتی در آلمان در سال ۱۹۹۷ انجام گرفت نیز همین وضع مشاهده شد. پژوهشگران در این تحقیق اعلام کردند که اگر چه کار انتقال مستقیم اخبار از روزنامه چاپی به روزنامه اینترنتی (مثل انتقال تصویر مثبت نسخه چاپی به نسخه اینترنتی) منافع و مزایای بسیاری دارد، اما وجود گرایش بیش از حد به اصل چاپی، به معنای آن است که امکانات ارائه شده توسط WWW به‌طور تمام و کمال مورد بهره‌برداری واقع نشده است. (نویسگر و دیگران، ۱۹۹۸، ص ۱۹-۱۸).

به‌طوری که مک‌لوهان Me Luhan یادآور شد، هنگامی که رسانه ارتباطی عوض می‌شود، پیام نیز تغییر می‌یابد. سایت‌های خبری شبکه به‌طور بالقوه و به طرق مختلف بر مردم تأثیر می‌گذارند که البته به خاطر شکل آن در مقایسه با رسانه‌های چاپی به مراتب بیشتر است. شکل اینترنت این امکان را فراهم می‌آورد که اخبار به شیوه‌ای کاملاً متفاوت با سایر

■ روزنامه اینترنتی می‌تواند اخبار و گزارش‌ها را به شیوه معمول در رادیو و تلویزیون ارائه دهد و در عین حال میراث متن - پایه خودش را همچنان حفظ کند.

■ روزنامه‌های اینترنتی امکانات بسیار مطلوبی جهت انتقال پیام‌ها به مخاطبان گسترده‌تر آن هم به شیوه‌هایی کاملاً جدید فراهم می‌آورند.

■ آنچه ظاهراً در مورد روزنامه‌های اینترنتی آسیا انجام می‌شود یک مرحله انتقال است که طی آن یک رسانه قدیمی خود را با امکانات نوین انطباق می‌دهد.

■ به‌طوری که مک‌لوهان یادآور شد، هنگامی که رسانه ارتباطی عوض می‌شود، پیام نیز تغییر می‌یابد.

مورنینگ پست هنگ‌کنگ و استریتس تایمز سنگاپور اشاره کرد. کاربردهای جاوا، که بیشتر جنبه سرگرمی دارند، سبب می‌شوند که تعامل یا ارتباط دوسویه و خلاقیت صرفاً به سطح آگهی‌ها تنزل یابد، نسل روبه‌تزايد خبرجویان با تلویزیون «ام تی وی» MTV و انگیزه‌های دیگر پرورش یافته‌اند و اگر روزنامه‌های آینده بخواهند توقعات و انتظارات آنها را برآورده سازند، باید به استفاده از قالب‌ها و

با آن ارائه می‌دادند. با این حال، اگر چه نشانه‌های فراوانی از تعالی و نوگرایی در به‌کارگیری اینترنت جهت انتقال اخبار دیده می‌شود اما اکثر آنها از این فرصت‌ها یا امکانات ویژه آن‌طور که باید و شاید بهره نمی‌گیرند. بسیاری از فرصت‌ها از دست می‌رود. به‌طور مثال، به‌کارگیری ابرپیوندها در مورد محتوای یک گزارش خبری برای اتصال با اطلاعات دیگر، توانش بسیار

■ شکل اینترنت این امکان را فراهم می‌آورد که اخبار به شیوه‌ای کاملاً متفاوت با سایر رسانه‌ها به سوی مخاطبان جریان پیدا کند.
 ■ روزنامه‌های اینترنتی آسیا بیشتر به شکل یک روزنامه هستند تا یک رسانه خبری اینترنتی.

چگونگی گرایش سازمان‌های رادیو و تلویزیونی به ارائه خبر از طریق اینترنت و این که آیا این سازمان‌ها به شیوه مطلوب‌تری از این شبکه استفاده می‌کنند یا خیر، به مطالعات و بررسی‌های بیشتری نیاز دارد.

جهت درک این شکل جدید ارائه خبر، کارهای بیشتری باید انجام پذیرد. این تحقیق فقط ابعاد ایستای سایت‌های شبکه خبری را مورد توجه قرار داده است. پی‌بردن به این نکته که دیگر عواملی که روزه روز تغییر می‌یابند، چگونه ماهیت روزنامه‌های اینترنتی آسیا را تشکیل می‌دهند، به تحقیقات بسیار گسترده‌تری نیاز دارد. محدودیت دیگر این تحقیق این است که اخبار آن به تفصیل مورد تحلیل قرار نگرفته است. با نگاهی به عمق و وسعت پوشش خبری از طریق محتوا و زبان به کار گرفته شده، ممکن است نظر مطلوب‌تری درباره‌ی ویژگی غنای زبانی نظریه «غنای رسانه» حاصل شود.

روزنامه‌های اینترنتی آسیا بیشتر به شکل یک روزنامه هستند تا یک رسانه خبری اینترنتی. همان‌طور که در ابتدای این تحقیق بیان شد توسعه و ایجاد روزنامه‌های اینترنتی دشوار بوده است. طبیعی و منطقی است که چنین رشد و تحول سریعی، دست‌اندرکاران در این زمینه را بر آن دارد تا نه تنها به نقش آشنای خود به عنوان ارسال‌کنندگان پیام بازگردند بلکه گیرندگان را به سمت شکلی نو در یک زمینه تازه، هدایت کنند. با همه اینها، همانند اشکال قدیمی تر وسائل ارتباط جمعی، این رسانه جدید خبری، به‌طور قطع در چارچوب توانش یا پتانسیلی که شکل تکنولوژیک آن ایجاد می‌کند، توسعه می‌یابد و گرنه برای همیشه به صورت نوه عموی فقیر نسخه چاپی خود باقی خواهد ماند! □

منبع:

پاییز ۱۹۹۹ (Media Asia)

تلویزیونی ممکن است بر گروه‌های مطبوعاتی برتری داشته باشند زیرا محتوای خبری‌شان می‌تواند از امکانات صوتی و تصویری ذاتی این رسانه جدید بهره‌جوید. به‌طور مثال، افزودن صوت و تصویر به یک رسانه چاپی به مراتب از افزودن یک متن چاپی به رادیو و تلویزیون، دشوارتر است. ارزیابی

رسانه‌ها به سوی مخاطبان جریان پیدا کند. از آنجا که سازمان‌های ارتباط جمعی قدیمی رفته رفته به استفاده از این شکل جدید انتقال اخبار و اطلاعات روی می‌آورند، جهت برخورداری هرچه بیشتر و بهتر از امکانات موجود در آن، بایستی تغییرات و سازگاری‌هایی را متحمل شوند. از این لحاظ، سازمان‌های رادیو و